

Movemento Internacional Sociocultural e educativo nos tempos libres

Altair é un Movemento Internacional Sociocultural e Educativo nos tempos libres concibido como un espazo para o desenvolvemento integral da Persoa onde practicar valores, desenvolver destrezas, adquirir coñecementos e habilidades. Altair nace do pacto Libre de educador@s, crianzas e adolescentes de entre 8 a 18 anos e as persoas responsábeis familiarmente destas.

Bases, principios e valores Xerais de Altair:

Altair é unha proposta social: manifesta o seu compromiso coa sociedade a través do voluntariado e o asociacionismo e a participación cidadá.

Por iso, Altair sostén a súa acción con

1. Compromiso de servizo á comunidade: no traballo polo fortalecemento da sociedade civil, polo ben común, pola calidade de vida das persoas e o benestar social e pola satisfacción persoal e colectiva.
2. Voluntariado como forma de participación da sociedade civil, satisfacéndose co crecemento persoal e colectivo e co progreso comunitario.

Altair entende na súa acción como a Sociedade Civil como as diversas fórmulas de que unha sociedade se dota parágrafo mellorar a súa calidade de vida e pretende ofrecer solucións aos desexos, necesidades ou aos problemas que o conxunto ou contradictorio poidan afrontar; Altair fórmulase, así, como instrumento para alicerçar ou recuperar o sentido comunitario.

Altair cre en e traballa para unha sociedade de cidadáns e cidadás comprometidas socialmente, conscientes e responsábeis; entende a participación cidadá no cotián como

espazo fundamental individual e colectivo e párrafo o desenvolvemento. Altair pretende formar persoas con sentido crítico, socialmente comprometidas e responsábeis através do proceso educativo nos tempos libres.

Son valores de Altair, entre outros:

A liberdade e a igualdade de todas as persoas: a procura dunha sociedade de homes e mulleres libres. A igualdade de xénero como mecanismo transversal, naturalizada e cotiá de convivencia e relación entre homes e mulleres.

A defensa da igualdade de oportunidades para beneficiar dos recursos e dos bens necesarios para desenvolverse nunha comunidade.

A busca e defensa da xustiza social. A solidariedade e a fraternidade entendida como alta solidariedade.

Para Altair dar, intercambiar, compartir é fundamental na súa acción social. Altair cre no coñecemento e no intercambio entre comunidades, no reparto como unha forma de construír un mundo máis xusto, a partir dunha concepción dos seres humanos como unha comunidade mundial de iguais. Para Altair, a resposta ás necesidades diferentes e xustas das persoas debe ser un principio de acción comunitaria.

Altair, fronte a un puro sistema de compra-venda e de asignar un prezo a todo, defende un sistema de dar sen valor de troco como aspiración a unha sociedade máis xusta e igualitaria.

Altair fixa igualmente os seus valores na defensa e promoción da paz e contra a violencia; na resolución pacífica dos conflitos e dos problemas; no respecto polas persoas, pola diferenza, pola intimidade eo espazo propios; pola individualidade; a libre expresión eo libre pensamento.

A busca da harmonía individual, social e co medio é un principio de Altair. Altair considera valor básico a busca da harmonía do ser humano co medio. Entende o ser humano como parte da natureza, como individuo e como membro dunha comunidade e inserida nun medio, interdependente e integrado.

Altair séntese comprometida coa defensa e protección do medio, traballando activamente para evitar a súa degradación e coa protección e coidado dos seres vivos. Neste sentido, Altair promove o respecto polos procesos e ciclos naturais, coa excepcionalidade dos países empobrecidos ou estados de carencia básica, e o dereito á auga, ao servizo de todas as persoas e ao saneamento sustentábel desde unha gobernabilidade da auga apoiada nos principios de sustentabilidade, participación social e xestión pública.

Altair defende e actúa para o dereito dos pobos á súa soberanía alimentar. A alimentación e a produción de alimentos deben ser priorizados sobre os intereses do comercio internacional con base na produción para a exportación e importación de alimentos. Altair defende o dereito das comunidades a decidiren o seu propio sistema alimentar. Altair defende a democratización e o acceso á alimentación agroecolóxica e de calidade como o dereito dos pobos a alimentos nutritivos e culturalmente apropiados e accesíbeis.

Altair promove o respecto e protección dos espazos públicos da comunidade.

Altair cre na austeridade e no dereito dos pobos a crecer e decrecer segundo os casos, de xeito sustentábel e responsábel como forma de promover o benestar social e o benestar común.

Altair entende a democracia como alicerce do funcionamento social considera a asemblea como espazo privilexiado de grandes decisións e a asunción de responsabilidade individual e social como mecanismo democrático.

Altair defende a auto-xestión, individual e colectiva, fronte á dependencia, promovendo a mobilización e captación de recursos e a resolución de problemas por parte de individuos e comunidades.

Altair promove e practica unha democracia participativa, a auto-xestión individual e colectiva, de cara á capacidade do individuo e da comunidade / grupo de ser autosuficiente e autónoma e de poder tomar as súas decisións.

Altair considera incluíbeis o dereito á participación e á información para a toma de decisións das persoas e das comunidades.

Altair cre como fórmula básica de funcionamento e decisión a pequena comunidade, accesíbel e con capacidade de integrar e desenvolver-se o individuo, e o local como base da construción social.

Altair defende a protección, práctica e promoción da cultura de cada comunidade como elemento fundamental da identidade e da cohesión social e do valor patrimonial e afectivo da

comunidade. Lingua, ocupación do territorio, formas de expresar o afecto, gastronomía, divertimentos ... forman parte da cultura comunitaria. Altair entende a cultura como os modos de a comunidade estar, ver, facer do mundo, sempre que estas prácticas non atenten contra a dignidade e integralidade dos seres vivos en xeral e do medio e os principios ideolóxicos de Altair. Altair defende o afondamento no uso e coñecemento da cultura como mecanismo para aumentar o benestar e a calidade de vida das persoas.

Igualmente, Altair defende o traballo e a relación interxeneracional, valorando o papel das persoas de maior idade e a súa bagaxe cultural e promovendo a transmisión dos seus coñecementos, para Altair é relevante o papel das persoas maiores como transmisoras do saber e da cultura comunitarias, e da identidade desas mesmas comunidades.

Obxectivos sociais e educativos xerais de Altair:

Apoiar o desenvolvemento humano sustentábel, a eliminación da discriminación e a promoción da equidade e igualdade entre homes e mulleres.

promover grupos de educación nos tempos libres que traballen con crianzas e mozas/os en busca do seu desenvolvemento integral.

Propiciar a través dunha proposta de intervención para crianzas e xovens /-as valores como a solidariedade, o traballo comunitario e o compromiso social e os principios de igualdade, liberdade e fraternidade.

Promover o voluntariado e o asociacionismo, como fórmulas idóneas para desenvolver proxectos de educación nos tempos libres, e a participación social e cidadá.

Favorecer a adquisición de coñecementos e o desenvolvemento do sentido crítico a través de actividades de formación.

Propiciar a democracia cultural, no acceso aos bens culturais, para dar a coñecer e valorar o patrimonio pasado e actual.

Desenvolver a expresión artística, buscando novas formas expresivas, e favorecendo linguaxes creativas a través da arte.

Promover a actividade física, deportiva e lúdica desenvolvendo o contacto coa natureza e a educación para a saúde.

Promover o interese por todos os aspectos relacionados co coñecemento e a protección do medio ambiente.

Promover a democracia, a auto-xestión individual e colectiva.

Proporcionar formación e activar xovens e mozas como educadores / as e dirixentes de proxectos de animación socio-cultural.

Altair como rede na sociedade civil

Altair implica un colectivo de persoas constituído en equipo de educadoras / es, que diseña, ofrece, responde con actividades e proxectos para diversos grupos de crianzas e mozas/os. Dese punto de vista, como cidadáns e cidadás inseridas no seu medio e comunidade, deles espérase un pensamento crítico e responsábel socialmente e que ese pensamento sexa comprometido e inherente á súa acción. Este colectivo, de feito, recibe formación específica e preocúpase pola súa formación continuada, para que a calidade da súa acción e a incidencia social do seu traballo sexa cada vez mellor.

Implica un proceso educativo que participan libremente crianzas e xovens , que funciona de maneira colectiva con respecto á dimensión individual e que ten no coñecemento e resposta ao medio, progresivamente, unha das súas razóns de ser. Altair ten sistematicamente presente no seu proceso educativo a atención eo servizo á comunidade.

O proxecto educativo de Altair implica as persoas adultas responsábeis das persoas menores, constituídas en comisión e asemblea de familias. Inclúe, portanto, o mundo social adulto na súa vertente de responsábeis de crianzas e xovens mais , tamén, inclúe a súa dimensión social a todos os niveis, como fluxo e lugar de intercambio e eventual acción conxunta ou como cadro de reflexión.

A actividade dos grupos de Altair implica a relación potencial con todas as esferas sociais, políticas, económicas, educativas e culturais que os rodean. A súa forte vocación local significa unha relación e coñecemento dese mundo e, tamén, a constitución de lazos e relacións de diversa solidez.

O carácter internacional e de intercambio sistemático do proxecto de Altair, amplía a rede de coñecementos, procedementos e experiencias a outras realidades que os grupos benefician

localmente na súa acción, multiplicando así o reparto de posibilidades e alternativas de cada un deles e do conxunto de Altair.

O proxecto educativo de Altair:

PRINCIPIOS EDUCATIVOS

Son principios educativos de Altair unha educación integral, libre, participativa, activa, práctica, respectuosa, tolerante, innovadora, solidaria e fraterna.

A base educativa de Altair é a pedagogía do proxecto e unha metodoloxía baseada na acción e terá especial dedicación ao traballo pola igualdade entre homes e mulleres, ao respecto ás persoas, ao medio eo contacto coa natureza, ao xogo como instrumento fulcral da súa actividade , e o campamento como cadro privilexiado. O traballo educativo terá como regra xeral, a actividade semanal e estábel, excepto as modificacións derivadas dos períodos de ferias e de circunstancias específicas de cada comunidade.

A pedagogía do proxecto esixe e supón un compromiso forte dos / as educadores /-as cuns valores determinados que se expresan en forma de proxecto educativo.

Altair entende o proxecto educativo como a proposta de valores que se pretende para cada grupo de idade. Este proxecto con vontade real de ser unha proposta, ten que reformular e completar polas propias crianzas e xovens. No proxecto educativo ten que aparecer a experiencia que se propón para que vivan os crianzas e as persoas novas, o seu nivel de autonomía e que actitudes e valores se quere contribuír a desenvolver neles.

Na súa proposta educativa, Altair asume o espírito do artigo 29, d) da Convención dos Dereitos da Crianza. Altair pretende ser un cadro educativo para que as persoas asuman responsabilidades nunha sociedade libre, con espírito de comprensión, paz, tolerancia, igualdade entre as persoas e de amizade entre todos os pobos.

Altair defende o goce e a mellora da calidade de vida e o elemento lúdico como bases fundamentais da acción pedagóxica. Neste sentido, Altair promoverá o dereito ao uso e goce dos tempos libres en condicións de igualdade, sen que depender dos recursos económicos ou outros factores de desigualdade social. Neste sentido, séntese identificada co "dereito e uso do lecer", contido no artigo 31 da Convención dos Dereitos da Crianza.

Altair cre no amor e comprensión como factores fundamentais para o desenvolvemento integral de todas as persoas nun ambiente de afecto e de seguridade moral e material (no sentido do artigo 6 dos Dereitos Universais da Crianza).

Son **trazos fundamentais da metodoloxía pedagóxica de Altair**:

a) O funcionamento en volta do grupo. O grupo e as relacións que se establecen nel son a base sobre a que se estrutura o grande grupo en pequenos grupos. Grupos estábeis e ben cohesionados alicerzados nun forte sentido de pertenza, coa asunción de compromisos e unha grande dose de implicación.

b) Un proxecto compartido polo grupo, nun proceso de auto-definición. Estes proxectos poden ser de busca ou descubrimento, de acción ou intervención sobre a realidade, de aventura ou lúdico-festivos, ou unha mestura dos anteriores. A ambición, obxectivos, tempo de duración dos proxectos poden ser diferentes segundo a idade dos actores.

c) Participación plena de todo o proceso. Tanto no nivel entre iguais en cada grupo de idade, como no nivel grupal e colectivo debe existir plenamente unha participación no proceso de planificación, tomada de decisións, de organización e regulación (xestión) do proxecto, así como na valoración e análise da experiencia.

d) A xeración de experiencias vitais que no fin acrecenten valor educativo. Así, o seu efecto en termos vitais é perdurábel. A memoria, deste xeito, adquire unha proxección formadora e cohesionadora.

e) O contacto coa realidade e o contorno. O proxecto, cando se proxectar cara ao exterior, debe facer posíbel extraer unha experiencia moi directa da realidade e ter capacidade para mostrar as posibilidades e límites de intervención por medio dunha acción eficaz.

f) A vivencia intensa. Debe procurarse o acontecemento e a provocación de vivencias fortes de tipo persoal e relacional. Cultivar dimensións da personalidade, a vontade de superación, a coherencia, o compromiso, a capacidade de tomada de decisións de xeito compartido, de porse de acordo, de convivir, ...

É por medio do proxecto educativo que se van extraer os proxectos de actividade a desenvolver-se nos grupos.

GRUPOS DE IDADE DO PROXECTO ALTAIR

Altair ten como principios pedagóxicos o compromiso coa educación integral dos crianzas e xovens, respondendo ás distintas etapas do desenvolvemento evolutivo. Altair pretende

desenvolver ao máximo o que hai de bo e cada persoa, partindo das persoas como autoras e protagonistas da súa propia educación.

Sobre estas bases, tendo en conta os trazos psico-sociais das persoas obxecto do proxecto educativo articúlanse os seguintes grupos de idades (de agrupación flexible segundo a persoa ou diversos contextos sociais e culturais) e o seguinte elemento central da acción pedagóxica:

a) Pícaras / os: de 8 e 9 anos

XOGO

Nesta idade séntase unha das bases fundamentais da nosa proposta educativa e social: o carácter lúdico, optimista, de lecer que a actividade humana pode e debe significar. O xogo marcará toda a actividade d@s pícar@s, e irán aprendendo destrezas, habilidades, adquirindo coñecementos, hábitos, desenvolvendo valores, etc. tendo sempre presente o xogo e o mundo lúdico en xeral como elemento vertebrador.

b) Insurras: de 10 e 11 anos

Descubrimento

A base aquí é o descubrimento e o coñecemento de cousas como fundamental: aprender a idea de proxecto, incipiente e moi moderada n@s pícar@s, debe comezar a desenvolverse aquí, a curto prazo. O grupo decide e deseña as súas aprendizaxes, de maneira lúdica mais adquirindo tamén a responsabilidade de saber técnicas, procesos, costumes, e descobre o mundo que o rodea, cos seus problemas, bens e oportunidades.

c) aventureiras/os: de 12 e 13 anos

Aventura

Neste grupo a idea e o deseño de proxecto entra xa de xeito máis explícito. @s aventureir@s deseñan xa, conscientemente, un proxecto, colócanse uns obxectivos e repártense responsabilidades; todo con carácter evidentemente lúdico cuxa finalidade é unha aventura, adentrándose nun mundo que non coñecían xogando a ese mundo; e o goce conseguido a través dun proceso colectivo de aprendizaxe e cooperación; con capacidade de planificación a medio prazo.

d) pioneiras /os: de 14 e 15 anos

PROXECTO

Sen abandonar nunca o carácter lúdico, o grupo aquí decide responsabelmente que tema quere coñecer porque lle parece de interese para a súa formación como persoas. Este é o momento en que o grupo se capitaliza conscientemente de coñecementos sociais, culturais, políticos, económicos ... Deseña aprendizaxes a ser desenvolvidas a medio / medio-longo prazo

e) Argonautas: de 16 e 17 anos

SERVIZO

É a etapa decisiva do sentido de Altair como proxecto comunitario. Nesta fase, o grupo deseña proxectos non xa para si mais para fóra, con carácter de servizo á comunidade. O grupo pode xa planificar a longo prazo (ano/s), detectando necesidades ou problemas que quere e se responsabiliza de corrixir; nos seus ámbitos de actuación poden radicarse mesmo futuros desenvolvementos e integracións social dos seus membros.

METODOLOXÍA

Metodoloxía de traballo en grupos de idade

Altair desenvolve unha metodoloxía de traballo específica para cada grupo de idade responsabilidade do Equipo Pedagóxico do seu Consello Xeral. Na actualidade, traballa no desenvolvemento da proposta pedagóxica específica para pícar@s e Insurras (8 a 11 anos) segundo as seguintes pautas en función do desenvolvemento físico, intelectual, afetivo, de adquisición de valores e de relación co medio deste conxunto de idades.

Metodoloxía Xeral

A metodoloxía de Altair vértase segundo as seguintes bases:

Unha pedagogía do compromiso.

Partindo dunha actitude aberta, de diálogo, tratando a solidariedade e o desprendemento, a antepor os intereses grupais aos individuais para educarmos persoas construtivas e comprometidas coa sociedade

Unha proposta de valores adecuada a cada etapa concreta formulada como reto e que ten que dar resposta ás inquedanzas e centros de interese.

A participación como proceso educativo.

Metodoloxía de traballo para crianzas con idades comprendidas entre os 8 e os 11 anos

A proposta pedagóxica de Altair parte do convivio no grupo de iguais, e ten como eixes centrais como o descubrimento da natureza eo xogo. Son os seus

OBXECTIVOS

Traballar no descubrimento e o coñecemento da realidade na que vive a crianza (do barrio ao país)

Descubrir os elementos que configuran o seu contorno ea interrelación entre eles.

Promover o compromiso en función das súas capacidades a partir da demanda que eles/-as propios /-as van realizando e que a educadora / o educador apoia e alenta.

Propiciar a asunción de tarefas con distintos graos de esixencia para xerar hábitos de traballo en grupos.

Contribuír no descubrimento do valor da solidariedade e da súa contribución ao medio para superar o egoísmo propio desta idade

Descubrir valores cívicos esenciais

A PEDAGOXÍA ACTIVA DE APRENDER FACENDO: FASES

Sobre a base da Pedagogía Activa, Altair realiza a súa proposta educativa acorde ás seguintes fases:

1. Fase de aceptación das normas do grupo (leis e comportamento). É nuclear o traballo desde os pequenos grupos ao gran grupo, co xogo como instrumento metodolóxico através do cal se pretende a aceptación das normas.
2. Fase de compromiso: de sensibilidade e escoita, de participación no grupo, de sentido comunitario, de asunción de responsabilidades en torno á axuda e ao respecto ao grupo e de auto-responsabilidade, de asimilación (desenvolvendo a capacidade de autocrítica e trasladando o aprendido e vivenciado)
3. Fase de descubrimento. O descubrimento da comunidade, do país a partir da realidade próxima para chegar a unha visión global. E o descubrimento das demandas e os recursos precisos para o seu desenvolvemento e integración no seo do grupo.
4. Fase de pertenza. Como proceso que se reforza no fluír da crianza, o pequeno grupo e o grande grupo. Os pequenos grupos como facilitadores da integración e ofertadores da posibilidade de descubrir e aceptar a responsabilidade e forman a autoxestión.

PROPOSTA EDUCATIVA

A proposta educativa na fase de púcar@s e Insurras ten que mover e motivar, o simbolismo xoga un papel fundamental nesta motivación. É básico botar man da simboloxía, da orixinalidade e da imaxinación que por medio do xogo ofereza propostas diferentes ás haabituais en que se insere a crianza. A proposta educativa de Altair ten un carácter global, intentando representar a sociedade globalmente coas relacións e tendencias que nela se presentan.

A proposta educativa canaliza a través dunha proposta anual con valores, actitudes e roles.

A proposta educativa de Altair implica unha proposta de autodisciplina e superación para que a crianza sexa participante activa no seu desenvolvemento.

Na proposta educativa de Altair debe predominar a imaxinación e o descubrimento

A proposta educativa debe ser flexíbel, adaptada e adaptábel aos distintos contextos educativos concretos.

PROCESO DE PARTICIPACIÓN

A proposta educativa de Altair para estas idades estrutúrase no proceso global de participación, conformado pola vida en pequeno grupo, asembleas e consellos que axudan a que as crianzas sexan quen tomen as decisións e participen activamente, facéndose responsábeis en todo o proceso. Estes espazos constitúen espazos formativos e canais para vehículos valores os contidos de participación democrática. Neste sentido da participación activa, debe terse presente:

a) A importancia do traballo en grupos pequenos de 5-6 crianzas para que a dinámica e os roles grupais se poidan realizar. Ten que ter carácter coeducativo, que integre crianzas de distintas idades e con estrutura vertical. As crianzas han ter unhas responsabilidades por medio dunhas funcións escollidas en democracia e con carácter rotativo, en que poidan sentirse útiles e desenvolver as súas obrigas con responsabilidade e independencia. Con crianzas destas idades, a vida nos pequenos grupos pode-se estruturar en tramos temporais relativamente curtos en función dos proxectos.

b) A importancia do grupo de idade en que se inseren os grupos pequenos, como estrutura principal de referencia, en que as crianzas son aceptadas como son, con liberdade para actuar e expresarse. A achega dos propios roles, agrupacións informais e a propia regulación das educadoras e dos educadores deben aplicarse para facilitar a auto-regulación do funcionamento do grupo de idade, ademais de dotar de recursos para a organización e facilitar o convivio nos grupos. A vida no grupo de idade pon a este e os seus intereses en primeiro lugar e incorpora os valores da cooperación. Há ser o lugar da posta en común dos traballos e de lugar común de xogo e vai adquirindo máis importancia para o traballo despois dunha primeira fase máis necesaria de traballo en grupos pequenos.

c) É fundamental os grupos se dotaren de órganos de goberno propios colexiados conxuntamente por crianzas e educadoras / es:

c.1) A Asemblea. Como estrutura de toma de decisións operativas. Facilita a participación democrática. Potencia a implicación e auto-xestión. As normas neste órgano son aceptadas sen imposicións ao favorecer a participación activa na súa elaboración. Nos inicios pode ser conveniente realizalo a con maior frecuencia para habituar as persoas ao comportamento democrático e participativo.

c.2. O Consello. É un órgano de representación que serve para regular a revisión de actitudes e comportamentos e en ocasións sinaladas, rituais. Exerce un poder de control e ten unha

compoñente de revisión individual sobre a auto-responsabilidade nos compromisos e a evolución persoal da crianza.

Mesa de traballo. É un órgano de representación consultivo, informativo e organizativo. Analiza o funcionamento dos grupos, as relacións entre os membros, grao de cumprimento das tarefas e responsabilidades, problemas puntuais.

DINÁMICAS FUNDAMENTAIS

A dinámica fundamental da proposta pedagóxica de Altair para estes grupos de idades susténtase no **XOGO**. O xogo é esencial para a maduración evolutiva da crianza. É, portanto, a actividade básica e ten dúas compoñentes: madurativo e afectivo.

No primeiro caso, ao desenvolver aptitudes físicas e intelectuais, de apreensión da realidade, de valores (amizade, solidariedade, sentido de equipo) e canalizador da enerxía. Achega un desenvolvemento das aptitudes básicas, de creatividade e de capacidade de relación cos obxectos e co propio corpo e obriga a formular pactos sociais e acatar normas ao recrearen os xogos situacións da vida real que serven como proba de reaccións de resposta para o futuro.

O xogo debe ser importante tamén como fonte de diversión, lecer e espazo de liberdade.

Os elementos do xogo son a diversión ea interacción. A competitividade como elemento secundario depende da madurez persoal. Deben primar os xogos non competitivos. O elemento formativo do xogo crece ao ser alimentado pola avaliación conxunta de realizar.

O / A educador / a ten no xogo a súa mellor fonte de coñecemento sobre as crianzas, debe ter en conta a finalidade educativa do xogo que debe ser harmónico co conxunto de actividades e manter o interese e a emoción. Deben alternarse xogos de intensidade diferente e variar o máis posíbel os distintos tipos de xogo. É moi importante motivar imaxinativamente as actividades para unha maior implicación.

Os obradoiros de traballo e as descubertas son un espazo privilexiado a activar, nun sentido amplo, como medio de coñecemento ou posta en contacto cunha realidade ou problemática, que poden motivar outras accións de transformación desa realidade.

O ROL DO/A EDUCADOR/-A

O papel de educador / a é principalmente o de acompañante, que camiña ao lado, orienta, anima, motiva e dá sentido educativo ás actividades escollidas polas crianzas. Debe ter en conta os elementos psico-sociais de cada grupo de idade. O/A educador / a nas primeiras etapas debe ser unha persoa madura e cun bo nivel de formación ademais de boas doses de imaxinación, alegría e dinamismo. Debe ter un rol activo no grupo que debe motivar e fomentar a participación máis cunha visión crítica que permita ver o progreso e carencias persoais dos crianzas. Cunha presenza maior nos comezos, moi activo, deixando o protagonismo paseniñamente, a pouco e pouco, ás crianzas e incrementará a súa presenza nos finais dos ciclos.

É importante tamén que os grupos ou asembleas non condicionen as decisións das crianzas polo que pode resultar bo deixar a súa opinión ao final.

PRINCÍPIOS DE FUNCIONAMENTO E ESTRUCTURA DE ALTAIR

Os Grupos de Altair serán autónomos, manterán a súa independencia, de todo tipo, e terán como única dependencia a de Altair e da súa estrutura, segundo os seus estatutos e / ou protocolos. Poderán recibir calquera tipo de subvencións públicas e privadas e realizar asociacións puntuais sempre que non se comprometa a súa imaxe, obxectivos, estrutura e autonomía. Deberán tender á súa auto-xestión como principio básico de funcionamento. Os Grupos de Altair concíbense como un colectivo comunitario. Cada grupo fixará unha cantidade económica por cada crianza ou xoven pertencente ao grupo, ademais das específicas para acampamentos ou outras actividades extraordinarias, destinada ao funcionamento ordinario do mesmo e paga polas persoas adultas responsábeis das crianzas e xovens. O grupo velará para que ningunha persoa quede fóra das actividades ou pertenza ao grupo por carecer de recursos económicos para iso.

Estructura Altair:

1. O GRUPO

a) A célula básica de funcionamento Altair son os seus Grupos. Os Grupos de Altair, que terán como denominación oficial e única nome (elixido polo equipo educativo fundador e referendado polo Consello Rexional ou de Zona, nacional ou xeral segundo o caso), seguido de "-Altair", estarán constituídos por un equipo educativo , as crianzas e adolescentes membros do grupo coas cotas en día e por unha Asemblea de Familias de que formarán parte as persoas directa e legalmente responsábeis destas crianzas e adolescentes. Os Grupos Altair non teñen personalidade xurídica, sendo a súa a da entidade nacional / rexional ou zonal en que se integran. Calquera excepción debe ser aprobada pola Asemblea Nacional e, provisoriamente,

polo Consello Nacional ou entidade a este nivel recoñecida polo Consello Xeral ou a Asemblea Xeral.

A distribución dos grupos de idade será a seguinte e coa seguinte denominación:

- a) Pícaras / os: de 8 e 9 anos
- b) Insurras: de 10 e 11 anos
- c) aventureiras / os: de 12 e 13 anos
- d) pioneiras / os: de 14 e 15 anos
- e) Argonautas: de 16 e 17 anos

O Equipo educativo decidirá en cada caso, a adscrición das persoas aos grupos tendo en conta o ano académico ou natural. Ningún equipo pode variar, sen aprobación do Consello Xeral, a presente denominación e distribución.

b) Aos efectos das decisións, orientacións e representatividade do Grupo, estas corresponden exclusivamente ao equipo educativa en xeral, que constitúe a asemblea xeral do Grupo, e á persoa coordinadora do Grupo en particular.

c) Cada equipo educativa, ademais das responsabilidades que considerar oportunas, debe escoller unha persoa membro da mesma como coordinadora, que ostentará a representación desta e do grupo.

d) A asemblea de Familias poderá elixir unha Comisión de Familias, con entre 3 e 6 membros, e ter unha persoa coordinadora e interlocutora coa coordinación do grupo. Corresponde á coordinación do Grupo a convocatoria destas entidades, cuxas funcións son informativas, de apoio e recomendación ao grupo, en caso ningún deliberativas, decisórias ou vinculantes para este.

2. ASEMBLEA E CONSELLO NACIONAIS / DOUTRA ENTIDADE RECOÑECIDA. CONSELLO DE COORDINADORES/AS.

a) A Asemblea Nacional / outra entidade Recoñecida (OER) deberá reunir, polo menos, unha vez ao ano, e debe aprobar a proposta de cotas de asociado / a (que incluírá a xustificación das mesmas, a proposta de parte correspondente á administración polo Consello Nacional ea porcentaxe mínima decidida polo Consello Xeral de Altair, o balance económico, o informe xeral anual que lle deberá ser sometido polo Consello Nacional / OER e o programa de actividades para os dozes meses seguintes á celebración da mesma.

b) O Consello Nacional ou doutras entidades que sexan recoñecidas provisionalmente polo Consello correspondente (entidade formulada como "Altair - Nome da entidade"), que será elixido por todos os membros dos Equipos Educativos dos grupos pertencentes a esta entidade que figuren como socios / as coas cotas en día reunidos en Asemblea Xeral, terá un máximo de 6 membros e un mínimo de 3, incluíndo necesariamente a persoa coordinadora, coa categoría

de Presidente / a Nacional / outra entidade de Altair, a persoa responsábel da área pedagóxica, a persoa responsábel da área económica e a persoa responsábel da Secretaría Xeral. Eventualmente, poderá haber unha persoa directora da Escola de Tempos Libres creada pola entidade, se esta así o considera. Esta entidade Nacional / OER e a Escola de Tempos Libres terán personalidade xurídica conforme a lexislación do país a que pertence. Debe incluír nos seus Estatutos e / ou normativa adhesión expresa á presente Carta Constitucional do Movemento Internacional sociocultural e educativo Altair.

A asemblea, por proposta da persoa presidenta do Consello Nacional, pode elixir outra persoa como representante da entidade no Consello Xeral Internacional.

e) Consello de coordinadoras / es de Grupos. Nas súas funcións, o Consello Nacional será asistido polo Consello de coordinadoras / es de Grupos pertencentes a esta entidade, que se reunirá, ordinariamente, polo menos dúas veces ao ano e que ten como función o debate e o asesoramento. Este Consello de coordinadoras / es de Grupos poderá reunirse por convocatoria do / da presidente / a do Consello Nacional ou por proposta dun terzo dos seus membros.

e) no caso de existiren entidades menores ás denominadas nesta alínea mais superiores á entidade grupo, definida na alínea 1 (Rexionais ou Zona) estas deberán ser recoñecidas polo mesmo procedemento que o indicado para estas e terán a mesma estrutura. O procedemento de elección será o mesmo que o fixado na letra 2. A súa actividade terá por obxectivo a coordinación e cohesión dos grupos vinculados á súa área, sen que, en ningún caso, poida tomar decisións contrarias ás adoptadas polo Consello Nacional. A existiren estas entidades, a Asemblea Nacional estará formada por tres representantes de cada unha destas entidades, máis un representante de cada unha por cada dez educadores / as inscritos / as ou fracción con cotas en día. Estas entidades deberán ter personalidade xurídica propia e integrarán federativamente a entidade nacional.

3. ASEMBLEA XERAL INTERNACIONAL E CONSELLO XERAL INTERNACIONAL DE ALTAIR

a) A Asemblea Xeral Internacional de Altair estará constituída por tres representantes de cada entidade nacional ou entidade recoñecida a este nivel polo Consello Xeral e a Asemblea Xeral, un representante de cada unha delas por cada trinta educadores / as inscritos / as e con cotas en día ou fracción. Reúnese, polo menos, cada dous anos. A Asemblea Xeral é a responsábel de decidir a liña programática, educativa e de cooperación de Altair no seu conxunto e de cada unha das súas entidades. É a única entidade mediante a cal pode ser modificada a presente Carta Constitucional do Movemento Internacional sociocultural e educativo Altair. É a responsábel última da aceptación de entidades nacionais / OER.

b) O Consello Xeral Internacional de Altair está composto por tres representantes da entidade fundadora Altair en setembro de 2010 na Galiza [Rexistro Xeral de Asociacións da Xunta de Galicia: 2010/014-532/1 (SC)], e por cada presidente / a das entidades nacionais ou outras que sexan recoñecidas provisionalmente polo Consello Xeral ou definitivamente pola súa

Asemblea, adheridas a Carta Constitucional do Movemento Internacional sociocultural e educativo Altair, mediante un protocolo aprobado polo Consello Xeral. O Consello Xeral poderá organizarse en comisións de traballo, tendo como responsábeis persoas elixidas do Consello Xeral, podendo os membros destas comisións non pertencer ao Consello Xeral. Este Consello Xeral Internacional réxese pola Carta Constitucional do Movemento Internacional sociocultural, educativo Altair, Constitución do movemento internacional Altair.

c) O Consello Xeral Internacional é o encargado de aplicar as liñas básicas do M.I.S.E. Altair e das súas relacións e representacións, como tamén de fomentar a innovación pedagóxica e educativa no conxunto do movemento.

d) O Consello Xeral Internacional e, en concreto, a persoa que o presida, ostenta a representación internacional de Altair

Todas as entidades de Altair deben facer constar por escrito a súa adhesión á Carta Constitucional do Movemento Internacional sociocultural e educativo Altair asinada pola persoa responsábel da mesma e dirixida á entidade superior (Xeral, nacional, rexional ou Zona), que forma parte, a través dun protocolo de adhesión, cuxo modelo será elaborado polo Consello Xeral Internacional. En todo o protocolo de adhesión deberá constar que a entidade se integra no movemento internacional sociocultural e educativo Altair a través da súa Carta Constitucional, e que actuará de acordo cos principios, obxecto, obxectivos, estrutura e métodos recollidos na citada Carta Constitucional, segundo as directrices marcadas polo Consello Xeral Internacional ea Asemblea Xeral Internacional de Altair.

En xeral, e sempre que sexa posíbel, todas as entidades que forman parte da estrutura de Altair, excepto os grupos, deberán ter personalidade xurídica conforme a lexislación do país e reflectir nos seus estatutos o compromiso cos principios, valores e bases educativas de Altair sí como co método pedagóxico de Altair que constan na presente Carta Constitucional do Movemento Internacional sociocultural e educativo Altair. Calquera excepción ao aquí tipificado canto á personaldiade xurídica deberá ser aprobada polo Consello correspondente segundo se indica na alínea "da pertenza a Altair". Os grupos teñan personalidade xurídica deberán proceder de igual xeito.

Da pertenza a Altair

Todo o grupo que desexe formar parte Altair deberá solicitar a súa entrada por escrito ao Consello Xeral, ou ao Consello nacional ou rexional ou de Zona se estes existiren, con aceptación expresa da presente Carta Constitucional de Altair a través do protocolo de adhesión e sinatura da persoa responsábel do grupo e acta do seu nomeamento por parte das persoas promotoras do mesmo. Igualmente, deberán entregar un documento no que se fundamente a viabilidade do proxecto, requirirá a aprobación, suxestións de modificación ou denegación por parte do Consello correspondente. En cada caso, as persoas responsábeis do

Consello que acepte a entrada deberán comunicalo lo ao Consello Xeral e nomear unha persoa responsábel do grupo con experiencia en Altair como tutora e apoiante do proceso de constitución e primeiros pasos do novo grupo até el conseguir a súa autonomía, proceso que non é aconsellábel supere o ano desde a fundación do grupo como Grupo Altair. O (s) Equipo (s) educativo (s) do (s) primeiro (s) grupo (s) composto (s) dunha entidade nacional, rexional ou zona deberán escoller, no prazo de tres meses e en Asemblea, as responsabilidades desa estrutura nacional / rexional ou de zona, segundo sexa o caso. Os membros dos novos equipos educativos terán que ser ratificados pola seguinte Asemblea Xeral convocada, podendo, se ratificados, nela participar con pleno dereito.

Disposición final: calquera dúbida ou interpretación do presente documento corresponde ao Consello Xeral Internacional de Altair

Ass. Bruno Faustino Durán Ass. Julieta Limia Ass. Elias J. Torres Feijó

(Chao de Castro Altair - Galicia) (Monte Cara Altair - Cabo Verde) (Altair)

Santiago de Compostela, 5 de agosto de 2012

Burela / Mindelo / Santiago de Compostela, 20 de outubro de 2012